

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	240 Lei.
Fél évre	130 Lei.
Egy negyed évre	60 Lei.
Egy hóra	20 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vételnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csomádi Egyesült Vas-
úti palotájában. ∞

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I
(Jósa) (Károlyi) 22. szám

TELEFON-SZÁM 361

ARAD, 1922.

∞ ∞ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ∞ ∞

Vasárnap, július 23.

Mai számunk

főbb közleményei:

A TRÓNORÖKÖS ÉS AZ ARADON LÉTESITENDŐ POSZTOGYAR.

ÁLTALANOS SZTRAJK OLASZORSZAGBAN.

A MÁRKA ESÉSENEK OKAI.

AZ OPTALAS UTOLSÓ NAPJAI.
MŰVESZ ÉS KRITIKUS BOTRÁNYAI.

MEGRAGALMAZOTT ARADIAK.

A CHERECHI GYILKOS 12 ÉVET KAPOTT.

Az aradi színház.

Napokig nem volt okunk panaszkodni a kánikulára, mert kellemesen hűvökre fordult az idő. Ennek dacára jóformán líres nézőtér előtt játszott az aradi magyar színtársulat. Az a mentség tehát, hogy nem lehet a színházban kihírni a nyári hőséget, az utóbbi napokban teljességgel elesett. Az iskolán és sajtón kívül kétségtelesen a magyar színház a romániai magyarságnak legfontosabb kulturintézménye, melynek sorsát nem szabad néma közömbösséggel nézünk. A színház a közönségért van, mely annak lentartója. A színház mai kiadásai azonban akkorák, hogy csakis rendszeres és tömeges látogatás mellett képes megélni. Azokból a telt házakból, amelyeket az időnként Aradon szereplő vendéglátékosok hoznak, távolról sincs annyi jövedelem, hogy abból arra a hosszabb időre is jusson, amikor nincs vendégművész. Már csak azért sem, mivel köztudomás szerint a vendégművészek nem szerelemből jönnek hozzánk játszani, hanem azért, hogy a mi jobb árfolyamu leienkel kitoldozzák gyöngye valutájú magyar fizetéseiket. Amikor egy vendégszereplő művész, vagy művész egy-egy állépéséért 4-5000 leit kap, könnyen kiszámítható, hogy még tetemesen fölemelt helyárak mellett is erősen igénybe veszi a színház pénztárát. Ezzel szemben azonban el kell ismerni azt is, hogy a fölemelt helyárak a színházlátogató publikumnak is súlyos megterhelést jelentenek.

Itt tehát az aradi magyar színház létbiztosítása miatt valami ki vezető utat, valami megoldást kell keresni. Az aradi magyar színházat is meg kell menteni, de az aradi közönségtől sem szabad azt kívánni, hogy anyagi erőin fölül ál-

dozzon. Mert nem szabad elfelejtünk, hogy a meglehetősen sürűn szereplő vendégművészekon kívül az aradi szezon most két hónappal hosszabb (9 helyett 11 hónap), mint amekelőtte, ami föltétlenül a közönség anyagi kimerültségét idézi elő. Mint legegyszerűbb megoldás egy nyári szünet kínálkozik, ami a közönség számára is pihenőt jelentene. De itt önkéntlenül is fölmerül a kérdés, vajjon maga a színház, illetve a színházi

pénztár kibírja-e ezt a pihenőt? A mai súlyos anyagi helyzet közepette aligha. Ilyformán nem marad más hátra, mint hogy az aradi színtársulat egy időre más városra — ott van Timisoara, Lugoj, Déva stb. — keres magának játszóhelyet engedélyt. Akárhogy is, de kell valami ésszerű expedienst találni, mert az aradi magyar színház, ezt a kiváló kulturintézményt, nem szabad kockára tennünk.

Héjjas Ivánt letartóztatták.

(Lázadás büntette miatt.)

BUDAPEST. Héjjas Ivánt a rendőrség ma letartóztatta és átkísérte az ügyészség fogházába jogtalan toborzás után elkövetett lázadás büntette miatt. Héjjas kihallgatásai során egy pillanatra sem tagadta, hogy felkelőket toborzott a nyugatmagyarországi vállalkozás céljaira, azonban határozottan tagadja, mintha az ő emberrel a karácsonyi kalandos vállalkozásban részt vettek volna. Különben Héjjas nem is említett, hanem egy más irányban folytatott toborzás miatt tartóztatták le. Héjjas toborzásának jóformán csak egy epizódja volt a nyugati határszélen történt incidens. A toborzás Héjjas nevében Hír György nemzetgyűlési képviselő lakásán folyt. Ezenkívül még egyes vidéki városokban is toboroztak, de a mozgalom súlypontja Budapestre esett. A rendőrség nyomozásai során megállapította, hogy a mozgalom fővezetői Budaházy Miklós volt szászados, Bónis Lajos páter és dr. Mészáros Gyula egyetemi tanár voltak, akiket négy fiatalemberrel együtt már előzőleg a főkapitányság épületében tartóztatták le és onnan kísérték át az ügyészséghez. A főkapitányságon Andrájka Kárpoly főkapitányhelyettes az el múlt napokban háromszor hallgatta ki Héjjas, aki elmondotta, hogy ő toborozott a nyugatmagyarországi vállalkozás céljaira embereket, de a vállalkozásnak az időpontját még nem határozta meg. A mozgalom célja kizárólag Nyugatmagyarország területi integrálásának szolgálata volt. Héjjas számolt azzal a lehetőséggel, hogy Ausztriában rövidesen minden felborul és az anarchiát megszállás fogja követni. Ő ebben az esetben akarta felkelő csapatával Nyugatmagyarországot megszállani, hogy az elszakított ország-részt biztosítsa Magyarországnak. Héjjas azonban valójában kijelentette, hogy emberrel még semmiféle határozott utasítást nem adott. Az általa to-

borzott fiatal emberek rendszeres munkalelőjükön: hivatalokban, műhelyekben dolgoznak ma is és behívásukra csak akkor került volna a sor, ha azt az osztrák események szükségessé tették volna. Héjjas szerint az utóbbi napokban olyan zilált helyzetbe került Ausztria, hogy nagy változások bekövetkezéséről kellett tartani. Ezért 60 főnyi felkelő csapatot küldött a nyugati határszélre, hogy készenlétben legyenek és készítsék elő a megszállási terv végrehajtását. A budapesti rendőrség ezeket a kiküldött felkelőket a múlt pénteken a keleti pályaudvaron mind lefogta.

Szenzációs letartóztatások várhatók.

BUDAPEST. A nyugatmagyarországi felkelés ügyében a legközelebbi napokban szenzációs letartóztatások várhatók. Héjjas a fogházból Daniel Sándorhoz az Ébredő Magyarok Egyesületének ügyészehez, a következő levelet intézte:

„Most bevonultam egy cellába, amelynek a fogalma eddig ismeretlen volt előttem. Berendezése és komorsága lesújtó kritikát gyakorolt felettem belépésem pillanatában. Bár rettenetes ez a megaláztatás, ha rá gondolok arra, hogy a múltban az ebben a cellában lakó elődeim megrögzött gonosztevők voltak, akiket a társadalom ide lökött ki magából. Mégis engem egy szent, csodálatos isteni érzés hat át annak a tudatában, hogy mindez a megaláztatás, meghurcoltatás, szégyen, piszok és szenny, amely ebben a pillanatban már fölém hoztam, azért a fajért ér engem, melyet kimondhatatlan forrósággal szeretek és amelynek a nyugati végekről a megaláztatás és a sanyargatás könyörgő könnyei hoztam is eljutottak és akiket megértettem. Mondd meg az összes uraknak, akik hozzám közel állnak, hogy a meggyőződés a nemzetben való hit és a tiszta erköl-

csi alap olyan erkölcsi erő, amely sziklákat dönt le, a sötétségben világít, cellokat melegít és esztergőket csak percekre tesz. Mind meg, hogy nagyon szépen megköszönöm mindegyikük jóindulatát, de a leghatározottabban megkérek mindenkit, hogy sehol ne menjenek az érdekemben és senkinek se szóljanak miattam, mert sem közbenjárásra, sem protektorra, sem semmiféle kérésre szükségem nincs. Látogató se jöjjön hozzám. Olvasni való, vagy cigaretta éppúgy nem kell, mint ahogy ügyvédi sem kell. Az otthoniakat nyugtasd meg azzal, hogy ugy Kecskemétre, mint a magyar népre én csak fényt hozhatok. Mondd meg nekik, hogy maradjanak otthon és semmit, de semmit ne kérjenek. Maradjon meg bennük is ősz hajuk ellenére az a büszkeség, amelyet fölük örököltem. Hozzad is kedves Sándor ez az első és utolsó levelem. Igaz magyar szeretettel üdvözlöm az Ébredő Magyarok Egyesületének igazgatóságát és az összes barátaimat. Sok meleg üdvözléssel Héjjas Iván.”

Az ébredők és Héjjas letartóztatása.)

BUDAPEST. Az Ébredő Magyarok Egyesületének kerületi vezetőit tegnap sürgős értekezletre hívták össze Héjjas letartóztatásának ügyében. Késő éjszaka még mindig folyt a tanácskozások. Elhatározták, hogy szombat estére az összes fővárosi tagok bevonásával kerületközi gyűlést tartanak és ezen fogják dönteni az egyesület további magatartásáról. Kiszivárgott hírek szerint a vezetőség az ülésen nagyon elkeseredett hangon nyilatkozott a kormány kémkedéséről, amelyekkel a hazafias célzathoz megindult mozgalommal szemben él. Hír György képviselő mentelmi jogának felfüggesztését fogja kérni a nyugatmagyarországi incidens miatt.

Nemcsak Karácsonján volt összeütközés.

BÉCS. Itt ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el arról, hogy nemcsak Karácsony község környékén, hanem több más helyen is összeütközött a csendőrség a fölkelőkkel. Azt hírszerte, hogy a Vas megyétől elszakított Veperd községben is összeütközés volt, melynek számos sebesültje volt. A karácsonyi és veperdi események osztrák szempontból csak annyiban bírnak fontossággal, hogy állítólag kiindulási pontja lett volna a türethetetlen drágaság miatt elkeseredett burgenlandi (Ausztriához csatolt nyugatmagyarországi) lakosság általános felkelésének.

Héjjas és társai ellen statáriális eljárás?

BUDAPEST. A nyugatmagyar országi felkelés ügyében az ügyész még nem döntött, hogy a büntetőtörvénykönyv melyik paragrafusába ütköző bűncselekmény miatt indítja meg az eljárást. Ha engedély nélküli toborzás miatt indul meg az eljárás, akkor csak két évtől öt évig terjedhető államfogház büntetés és 80 ezer koronáig terjedhető pénz büntetés szabható ki. Mivel a távalyi statáriális rendeletet még nem függösztették fel, felmerült az a lehetőség is, hogy Héjjas és társai ellen a statáriális törvények alapján indul meg az eljárás.

Még vidéki leartóztatások várhatók.

BUDAPEST. A nyugatmagyarországi fölkelés ügyében a nyomozás immár csaknem befejezettnek tekinthető. Az ügy finansziális részét kivéve, az összes részletek ugyszólván tisztán állnak már a rendőrség előtt. Ezek szerint Héjjasék a pénzt, ami akciójukhoz szükséges volt, nem titkos uton szereztek, hanem olyan emberektől kapták, akik hazafias fölbuzdulásukban hajlandóknak mutatkoztak az akció finanszirozására. Ennek folytán a pénzkérdés részlete is csak egynemely szempontból ismeretlenek még a rendőrség előtt. A maiakon kívül még egyes vidéki leartóztatások is várhatók, amelyek azonban nincsenek szoros összefüggésben Héjjas személyével és csupán csak a Héjjasék akciójától független karácsonyi támadással vannak kapcsolatban. A rendőrség Héjjas Ivánt, Mészáros Gyula egyetemi magántanárt, páter Bónis Arkangyal franciskánus szerzetest, Juhász Lajos magántisztviselőt, Ostváth Zoltán egyetemi hallgatót, Baló Ferenc gyógyszerészt és Fodor Lajos banktisztviselőt tartóztatta le ezideig és a pestvidéki ügyészség főgházának azon celláiban helyezte el őket, ahol a királypuccs alkalmával gróf Andrássy Gyula, Rakovszky István és társaik voltak bezárva.

A cherechi (koreki) gyilkos 12 évi fegyházra kapott

(A meggyilkolt felesége 15 évet.)

Az Aradi Közlöny tegnapi számában részletesen beszámolt már a cherechi gyilkosság előzményeiről, amely az ez év február havának legnagyobb bűnügyi szenzációja volt. Az aradi büntető törvényszék Köhler János táblabíró elnökletével több mint husz tanút hallgatott ki. A tárgyalás során beigazolódott, hogy az asszony hirtelen rá szeretőjét férje meggyilkolására. Ma a késő déli órákban hírül adta a törvényszék határozatát, amely szerint Klampeczky Lajost bűnösnek mondva ki a szándékos emberölés büntetésében és ezért tizenkét évi fegyházra, Máris Tódornét pedig a szándékos emberölésre való felbujtásban bűnösnek találva tizenöt évi súlyos fegyház büntetésre ítélte. A vádlottak az ítélet ellen fellebbeztek.

A márka esésének okai. (Poincaré a szankciókkal fenyegetőzik.)

PÁRIS. Poincaré jegyzéket intézett Du Bois jóvátételi bizottsági taghoz, amelynek tartalma a következő: Poincaré visszautasítja mindenekelőtt és nyomatékosan kéri visszautasítani azon német válszt, hogy a márka esését a jóvátétel körüli fizetési kötelezettségek idéztek volna elő. Kénytelen a jegyzék megállapítani, hogy nem a fizetések teljesítése miatt esett a márka, mert az akkor is esett, amikor a fizetési feltételeket lejjebb szállították. A német pénzügyi válság onnan ered, hogy Németország nem redukálta budgetjét és mindig drága közmunkákat végeztenek, vasutvonalakat megduplázzák, sztratégiai utakat építenek a Rajna vidéken. Megállapítja továbbá Poincaré jegyzéke, hogy a német bankjegyek értéke 1919-ben 32 milliárdot tesz ki, míg 1922. júniusban 179 milliárdra rug a bankjegyek értéke. A német tőke nagy részét külföldre küldték s így úgy a kormány, mint a német magánvállalatok elősegítik a márka esését, hogy ezáltal elérjék azt, hogy a német ipar konkurenciaképes legyen. Az így keletkezett általá-

nos zavarból keletkezett az európai piacokon is az általános gazdasági anarkia. A jegyzék szerint legfeljebb 5—6 hetes moratoriumot kell adni a németeknek. S ha a moratorium lejár és a garancia bizottság feltételeit nem hajtották végre, akkor nem marad más hátra csak egy út: a szankciók útja, amelyeket vagy a szövetségesek együttesen vagy pedig külön-külön tennének meg. (Rador.)

BERLIN. A német pénzügyi zavarban egyelőre szélcsend állott be. De a márka esése miatt a közvélemény is megszólalt, amely sürögös intézkedéseket követel annak a megakadályozására, hogy Németország Ausztria sorsára jusson. (Rador.)

LONDON. A minisztertanács Lloyd George elnöke mellett ülést tartott, amelyen a jóvátételi problémával foglalkoztak. A lapok jelentése szerint az angolok és németek közti megegyezés perspektívái erősödtek. Franciaország kezdi belátni, hogy Németországnak szüksége van a moratoriumra, vagy egy nagyobb összegű kölcsönre. (Rador.)

Irodalom és művészet.

* **Heti műsor.** Vasárnap délután: Fi-Fi. Este: Beoltott Adolár, énekes bohózat. Hétfő: Zsidónő. Rác Imre és Ruvinszki Rafael vendégfelléptével. Kedd: Faust. Laureán Nicorescu és Grozavescu Traian felléptével. Szerda: Tatárjárás. Barics Gyula felléptével. Csütörtök: Legénybucsu. Barics Gyula felléptével. Péntek: Luxenburg grófja. László Andor bucsufelléptével.

* **A beoltott Adolár.** El lehet-e a színház az eddig minden nyáron hozott nyári bohózat nélkül? Ugy látszik, nem, mert a színház igazgatósága műsorra tűzte két, az operettlibrettoírás terén még ismeretlen nevű bécsi szövegíró bohóságát, melyhez egy ismertebb nevű bécsi operettmuzsikuscég, Walter Kollo szállította a mizsikát. A darab sikamlóságain, vaskos tréfáin és a sok helyzetkomikumon a közönség jól mulatott. Hiszen a nyári bohózatnak csak egy a célja, hogy mulattasson és a szerzők ezt el is érték darabjukkal. A címszerepben Sebestyén Jenő szerzett derűs percek a közönségnek. Inke Rezső kabinetalakítást nyújtott a megfiatalító operációkat végző tanár szerepében. Inke és Sebestyén vetkőzési jelenetein sokat mulattak. Szeghő Lili ezuttal is kitűnő volt, táncait meg kellett ismételnie. László Andor beleilleszkedett a bohózat millőjébe. Olasz egy vad spanyol megszemélyesítésével járult hozzá a darab sikerre vitelének igyekezetéhez. Zilahy Irénke, Keleti Gizi, Gyarmathyné Gömör Emma, Kőváry Emil és Ács Mihály jók voltak. Gellért Pál karmester a könnyű, bécsi ízű muzsikát szépen hozta ki a zenekarral. (b. i.)

* **A színházi iroda hírei.** Az idény legsikerültebb operettjét, a Fi-Fit vasárnap délután mutatja be a társulat. A darab a rendes esti szereposztásban kerül színre. Vasárnap este a nagy sikert aratott „Beoltott Adolár” című énekes bohózatot játsza a társulat. — A hétfő és kedd

kifejlődött rutinnal és rátermettséggel. A nagyszerű képet az Apolló színház még hétfőn és kedden tartja műsorán.

* **Take Jonescu,** a nagy román politikus temetéséről készült felvételeket először mutatta be az Apolló színház pénteki műsorán. Általános feltűnést keltett a kép nagyszerű kiállítás, amely nagy szerű pontossággal adta vissza eme hatalmas gyászszertartás pompáját és monumentalitását. A képet még vasárnap és hétfőn műsoron tartja az Apolló.

* **Vasárnap szenzációs műsor az Urániában.** Az Uránia színház vasárnapi műsorán egy, még a háborus világból készült felvétel kerül bemutatásra. „A háboru borzalmaiból” címen. A képet az amerikai Regent filmgyár készítette és minuciozitása páratlan. A nagyszerű képet egy szenzációs vigjáték előzi meg, amely egy párisi boxmérkőzésről készült. A kép címe: „Jack Johnson mérkőzése” a box világbajnokságáért. A szenzációs műsort vasárnap egy izben vetíti az Uránia színház.

A színházi szezon végén

A jövő héten befejeződik az aradi színházi szezon, amely a régi idők szokásaitól eltérőleg két hónappal ugyanis tovább tartott ez uttal, mint azelőtt. Háromhetes pihenő következik ezután, hogy augusztus huszadikán végre Lugojon kezdhesse meg a nyári szezont. Róna Dezső színiigazgatónak ugyanis a 25.582. számú kultuszminiszteri rendelkezés értelmében szeptembertől kezdve a következő városokra van játszási koncessziója: Arad, Timisoara és Lugoj. Ezek után természetesen önkéntelenül az a kérdés merül fel, hogy miért nem játszik Róna már most Timisoarban, illetőleg az, hogy ha neki van koncessziója ott játszani, miért van ott jelenleg Szabó Pál tárgul muresi (marosvásárhelyi) színiigazgató a társulatával? A kérdés anél is inkább indokolt, mivel Arad és Timisoara szomszédhelyzete sokkal előnyösebben biztosítaná az aradi színház részéről az oda-költözést, mintha egy sok száz kilométer távolságban fekvő városból kell hurcolkodni reugoteg butorral, diszlettel és garderochokkal Timisoarara. Az érdeklődők megnyugtatóására közölhetjük, hogy a timisoarai nyári szezon felett tulajdonképpen tényleg Rónának állt jogában disponálni. Ő azonban számítva a pesti vendégek akadálytalan aradi működésére tisztán kollégialitáshból semmi akadályt sem gördített az elé, hogy a nyári szezonban Szabó direktor működliessék Timisoarban. Az aradi színháznál különben nagyban folynak a jövő évre való szerződötések. Elsősorban a drámai együttes kiegészítése és elsőrangú megszervezése ma a színház célja. Valószínűleg egy kiváló volt budapesti dramaturg is belép az aradi színház kötelékébe. Lugojon azután a társulat kellő nivóra dolgozza ki a jövő évad szezonnyitó ujdonságait, úgy, hogy az aradi kapunyitásra előreláthatólag igen kellemes és művészi élvezetekben gazdag meglepetése lesz majd a publikumnak.

esti operaeladásokra nagy ambícióval készül a társulat opera-anszambléja. Mindkét este kiváló vendégek lépnek fel: hétfőn a „Zsidónő”-ben az aradi származású Rác Imre énekel, aki legutóbb németországi körútján aratott nagy sikereket. A tenorpartit Ruvinszki Rafael a cluji magyar színház tenoristája éneklie. — Kedd este a Faustban Grozavescu Traian, a bucuresti Operaház nagynevű tenoristája és Laurean Nicarescu, a bécsi Volksoper tagja lépnek fel. — Szerdán este Barics Gyula, az aradi közönség kedvence művésze a „Tatárjárás”-ban vendégszerepel.

* **Rulettjáték Aradon.** A szintársulat július 30-iki éjszakai ünnepéye Arad szenzációja lesz. Az ünnepélyen előkelő és disztigvált közönség vesz majd részt és a rendezőség szokatlan nagystilű és élvezetes mulatságokról gondoskodik. A Glória (ATE.) sportpályán külön játéktérmekeket állittat fel a rendezőség s a mulatságra a rulettjátéssai engedélyt már meg is kapta a szintársulat. Az éjszakai kabaré nagy attrakciója lesz az ünnepegnek, melyet a közönség a pályán felállított kedves intim kis páholyból nézhet végig.

* **Nordisk-kép bemutatója lesz az Apollóban vasárnap.** Egy példátlanul érdekes amerikai öt felvonásos színművet fog bemutatni vasárnapi műsorán az Apolló színház. „Broadway Bill” a címe ennek a nagyhatású darabnak, amelynek meséjét egy érdekes és csak Amerikában viruló farm-romantika szövi keresztül-kasul. A kép nagyszerű felvételek keretében készült és különös érdeklődésre számíthat a kiállítás munkája, amely káprázatos pazar-sággal készítette el a képet. Az amerikai nagyvonálu életből merített mese tárgya így megfelelő miliőben kerül bemutatásra. A darabban különben a főszerepeket Harold Lockwood és Martha Mansfield alakítják hatalmasan

Németország és a garanciális bizottság megegyezése.

(Németország szuverenitásának sérelme nélkül.)

Ismeretes az antantnak az az állandó törekvése Németország pénzügyeinek ellenőrzésére. Mint most Berlinből jelentik, e tekintetben most Németország és az antant garanciális bizottsága között megegyezés jött létre. Ezentúl a garanciális bizottság képviselői szabályszerű információt fognak kapni a birodalmi pénzügyminiszteriumtól Németország bevételeiről és kiadásairól. A pénzügyminiszterium e célból központi repülő ellenőrző szolgálatot rendezett be és a garanciális bizottságnak meglesz a lehetősége, a német ellenőrző szolgálat működéséről meggyőződést szerezni. A garanciális bizottság munkájának eredményét memorandumban foglalta össze, melyet átrujtott a német kormányoknak. Mivel megegyeztek abban, hogy a memorandumban tervezett rendszabályok egyike sem érinti Németország szuverenitását és nem zavarja a német közigazgatás szabályszerű menetét, valamint nem sérti a német adókötelesek titkát, a német kormány fenntartással írásban közölte a bizottsággal, hogy hozzájárul a memorandum tartalmához.

Férfiak szabják meg a női divatot

(A férfiak pártatlanok.)

Feltűnő tény, hogy a női divatot tulajdonképpen a férfiak csinálják. A férfi a legjobb modelltervező, az új divat megállapításánál ő tanúsítja a legtöbb ízlést és ő dönt az új szövetek készítésének kérdésében is. Egy nagy angol textilgyáros, akit a hölgyek megtámadtak, amiért főképpen férfiakat foglalkoztat rajzolók gyanánt, a férfiaknak a divat terén mutatkozó fölényéről a következőket mondotta:

— Új minták tervezésénél itt ott értékes számomra egy-egy női vélemény is, de általában szívesebben támaszkodom a férfiak ítéletére. Ha a feleségemnek bemutatott a legújabb divattervezeteket, úgy a legsajátabb egyéni szempontjából adja le véleményét és így eszélekszik csaknem minden nő. A hölgyeknek rendszeren csak olyan színek és minták tetszenek, amelyekről azt hiszik, hogy nekik maguknak állanak jól. Egy karcsu, sötét hölgy sohasem képes megérteni egy erős és szőke hölgy lekiállapotát és ízlését. A férfiak tehát sokkal pártatlanabbak ítéletükben. — Őket egy-egy minta szépségének és tiszlettel kilátásainak a megítélésben sohasem vezeti egyéni indok. Ha egyik-másiknak jobban is tetszenek a barna nők, mint a szőkek, az még kóránsem befolyásolja ítéletében.

Az optálás utolsó napja.

(Az optálók egy évig maradhatnak. — Aki nem optál automatikusan román állampolgár.)

Vatian Aurél a repatriáló hivatal főnöke, aki mintaképe az udvarias és kötelességtudó köztisztviselőnek, tudomást szerzett arról, hogy még igen nagy azoknak a száma Aradon, akik magyar állampolgárságot akarnak optálni, azzal a lelkismeretességéről tesz ismét tanúbizonyságot, amikor úgy határozott, hogy 24, 25 és 26-án délelőtt 8 órától 12-ig és délután 3 órától mindaddig amíg jelentkező akad, hivatalos órát tart a repatriáló hivatalban. Ezzel az elhatározásával azt akarja elérni, hogy mindenkinek módjában álljon a magyar állampolgárság optálása, aki eddig akármilyen okból ezt meg nem tehetette. Egyszermind elhárít magáról minden felelősséget Vatian főnök július huszonhatodikának letelte után, mert épen elég alkalmat adott az optáló nyilatkozat benyújtására. Vatian főnök a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának az optáló jogának gyakorlására vonatkozólag:

— Az optálás arra jogosítja és egyben kötelezi az optálót, hogy egy éven belül lakóhelyét abba az államba helyezze át, amelynek állampolgárságot optálta. Aki huszonhatodikáig nem optálja a magyar állampolgárságot, az nem is repatriálhatja magát Magyaror-

szágba. Ellenben aki élt optáló jogával, annak egy évig még joga van itt maradni és azon belül átteni lakóhelyét Magyarországra. A román állampolgárság optálására vonatkozólag már érkezett ir-
tkezés, csak végrehajtási utasítás nem. Azonban erre vonatkozólag is a közeljövőben meg fog lenni a rendelet. Ez a rendelet fogja tartalmazni mindazokat az utasításokat, hogy akik román állampolgárságot akarnak optálni, azt hol és milyen alapon kell megtenniük. Tudomásom szerint csak a külföldön élő romániai illetősé-
gűeknek kell a román állampolgárságot optálni. Azok, akik a román imperium átvételekor itt tartózkodtak, itt bírtak állandó lakással, azok automatikusan román állampolgárokká váltak, természetesen csak az esetben, ha nem optáltak más állampolgárságot. Az erre vonatkozó rendelet fogja tartalmazni az állampolgársági igazolvány kiadásának szabályozását is. Állampolgársági igazolványt természetesen minden román állampolgár fog kapni.

Mindazok, akik optálni akarnak, illetőségi és keresztneveiket hozzák magukkal, azok akik elváltak házastársuktól, ezeken kívül a törvényszék választ kimondó végzését is, ami nem tudok olyan két-

tséget kell, hogy hozzák magukkal, akiket a hatóság is ismer. Minden optáló optálási jogának gyakorlásáról igazolványt fog kapni a hivatalból. Aki a központi repatriáló hivatalból akarnak felvilágosításokat, azok az Inspectoratul general de siguranta din Cluj ir-
janak.

Szökőkút

a városháza előtt.

(Rövid volt az élete.)

Ma reggel 9 órakor örömteljes meglepetéssel tapasztalta a város közönsége, hogy a városháza előtt egy pazar szökőkút ontja 10 méter magasságra a vizét. Szép látvány volt, amint a dus vizsugár a szivárvány színeiben tűndökölt a nagyszámu nézőközönség előtt.

A szökőkút tífka az, hogy egy konfliktus nekl ment a vízvezeték csapjának és az eltörött. A városházáról azonnal értesítették a vízüzemet, ahonnan egy főmérnök vezetésével nagy apparátussal kerékpáron vonultak ki a helyszínre. Azonban a nagy erővel kitérő vizsugár alatt levő elzáró csapot senki sem bírta megközelíteni. Először egy asszony próbálkozott meg vele, de kénytelen volt bőrig ázva visszavonulni. Majd egy férfi hajolt a vizsugár felé, de a kőműves víz ereje a járda közepére dobta. A víz művektől helyszínre jött szakemberek hosszas tanácskozás után úgy határoztak, hogy el kell zárni a főcsapot. Ép egy soffőr állt autójával a városháza előtt, aki látva a tanácskozást és a sikertelen próbálkozásokat, ledobta kabátját, ingét és önfeláldozó lendülettel fogta meg az elzárócsapot. Egyszer csak csavarás és megszűnt a szökőkút. A vízüzemek emberei ezt látva, kerékpárra kaptak és verseny iramban száguldoztak a vízüzemek felé, hogy megakadályozzák a főcsap elzárását.

— Az amerikai döntőbírószág Németország ellen. Berlin. Az amerikai döntőbírószág elhatározta, hogy Németország az Odera folyón uszó flotillából 35.700 tonna tőrfogatu teherszállító hajót és 5685 lőerőt kitevő uszálygőzöst, valamint az opelni áruaktárákat adja át Csehországnak. Lengyelországnak pedig 47.000 tonna tőrfogatu és 4800 lőerőt kitevő uszálygőzöst, valamint a kustrundi áruaktárákat köteles átadni.

Elsőrendű, kézzel vert FALI TÉGLA bármily mennyiségben kapható „Vulkán” téglagyárnál (volt Lóvasuti rt.) Központi iroda: Str. GEORGHE JONESCU 12. (Gróf Károlyi-u.)

Ellátás.

FIATALEMBER teljes ellátást nyerhet Vendei-utca n. 3345
URINÓ reccs ellátást keres. Cim Wallin get. ardetőjében. 12385

Különféle.

URINÓK részére varró- és szabászati tanfolyam nyílt. Saját részükre varrhatnak. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) udvari feljárt II. em. 3317

SZÁRAZ RAKTÁR, vagy pinchelyiség a Nicu Filipescu (Flórián-utca) közelében keresetik. Victor Barthmes Strada Alexandri 3. 3370

HARMINCEZER lei bekebelezhető kölcsönt keresek. Ajánlatokat „Egy évre” címen kiadóra kérek. 3367

ELVESZETT péntek délután Maros-parti padon szürke bőr pénztárca. Megtaláló nagyon kéri a pénz megtartása mellett azt egyéb tartalmával Robitsck József üzletbe leadni. 3365

BETÁRSULNÉK megfelelő tőkével jövedelmező vállalatot. Cim a kiadóhivatalban. 3364

MUNKATÁRS KERESTETIK egy virágzó vállalat kibővítése céljából 150-200.000 Lei tőkével. Biztos befektetés garancia mellett. Ajánlatokat „Társ” jelleg alatt Wallinger hirdetője továbbít 12384

NAGYOBB tőkét kellő biztosítékra iparvállalat fejlesztésére keresek. Cim a kiadóban. 3389

FELTER TERÉZ

kozmetikai intézete ARAD, 11971 (Strada Metianu (Forray-u.) 4.

Hajszálak végleges eltávolítása, arcápolás. Hölgyfodrászat, hajfestés, manikűr.

Legfinomabb minőségű budai

PORTLAND CEMENT

kapható vagonvételben és kis-ostoban az ARADI KERESKEDELMI és ARUFORGALMI R. T. (Aradi Ipar és Népbank helyiségében) vagy az ARADI TERMÉNY és ARURAKTAR-
O O O O BAN. O O O O
3308

Borkövet

minden mennyiségben vesz

RUZSONYI LAJOS

borbizományi és ingatlan forgalmi ügynőksége Sirla (Világos). 1556

Könyvkötészeti tanulóleány felvétetik.

Megvételre keresünk
O O 16 és 20 lóerős O O
GŐZEKEGARNITURÁKAT

Ajánlatok pontos leírással: gyártmány, évfolyam, szerelés. ár stb. oo oo oo oo

3348

„INDUSTRIA” Kereskedelmi és Ipari R. T. Timisoara (Temesvár) Str. I. C. Bratlann (Uri-utca) 3. szám alá
O O O O O intézendők. O O O O O

Szücsök és szörmekereskedők

mindenfajta tengerentuli és római

juhborókat

nyersen, elkészítve és festve valamint mindenféle

szörmét beszerezhetnek

ALTER DÁVID utóda

kir. udvari szállítónál.
ALAPITVA 1847.

2429

BUCURESTI, Str. Oituz (Covaci) 10. sz.

Férfi, fiu és gyermekruha telep

Lüster kabát és mellények. Nyári mosó vászon öltönyök nagy választékban. Külön mérték szerinti osztály. Bel- és külföldi gyapju szövetek méterenként is kaphatók.

2445

Szántó és Komlós Arad,

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. sz. Színház épület.

Radio Hirdetési Iroda 2417
HOFHERR

magánjérogép, gyártlag javítva, 700 m/m., 800 m/m. és 900 m/m motoros cséplőgarnitúrák, motorok 3 és 5 vassal, Hofherr különálló herrefejtő, Hoerde hengerek sime hengerekkel, rak-tárról azonnal szállíthatók.

3311

„ECONOMIA”

kereskedelmi és ipari r.-t., Oradea-Mare (Nagyvárad) Nagypiac-tér 1. sz.

BENZIN,

refinált petroleum, különböző kenő olajok és nyersolaj cséplési lényre érkezett. 2389

Vuleu J. Maxim

céghez Arad, Str. Colonel. Paulianu 5-6 (Fábián László-u.)

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsírmentes, ártalmatlan, rögtön szépít. Széplők, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozsdás, fide hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

POSTYÉN

Romániai vendégeknek új olcsó árak lakás és étkezésre:

THERMIA — — Kc 80.—
ROYAL — — Kc 60.—
KURHOTEL — — Kc 40.—

A kursalonban: 3347

Casino des étrangers!
Felvilágosítás:
„RECLAMA” Cluj,
PIATA UNIREI 4. SZ.
„Reclama” No. 2095.

IZ-SZIN TAPERÓ UHU KAVEPÖTLEK ELŐNYEI

NE ESSEN KÉTSÉGBE, HA NAGYON SOKA LEGYE, vegyen RECORD légyfogót, MIND KIIRTJA Főraktár: Mercedesnél, VELE Arad, Bul. Reg. Ferdinand (József fh.)

Az ára könnyen megfizethető, az eredmény megfizethetetlen az „Aradi Közlöny” apróhirdetéseinek!

